

Press- och informationsavdelningen

PRESSMEDDELANDE NR 92/03

21 oktober 2003

Domstolens dom i de förenade målen om förhandsavgörande C-317/01 och C-369/01

Eran Abatay m.fl. mot Bundesanstalt für Arbeit

**KRAV PÅ ARBETSTILLSTÅND FÖR TURKISKA LASTBILSCHAUFÖRER
SOM GENOMFÖR RESOR MELLAN TURKIET OCH TYSKLAND FÖR ETT
FÖRETAG MED SÄTE I TURKIET MED FORDON REGISTRERADE I
TYSKLAND UTGÖR HINDER FÖR FRIHETEN ATT TILLHANDAHÅLLA
TJÄNSTER**

Den nationella domstolen skall avgöra om detta krav försämrar sökandenas situation i jämförelse med de bestämmelser som gällde i Tyskland före det att tilläggsprotokollet till associeringsavtalet mellan EEG och Turkiet trädde i kraft

Europeiska ekonomiska gemenskapen och Turkiet undertecknade år 1963 ett associeringsavtal för att stärka de ekonomiska banden. Detta associeringsavtal kompletterades genom ett tilläggsprotokoll år 1972. I samband med avtalet antogs senare associeringsrådets beslut nr 1/80.

Tilläggsprotokollet och beslut nr 1/80 innehåller *standstill-klausuler*, det vill säga *bestämmelser enligt vilka nya begränsningar inte får införas* på vissa områden. Tilläggsprotokollet innehåller en standstill-klausul avseende *etableringsfriheten* och *friheten att tillhandahålla tjänster* mellan EEG och Turkiet. Beslut nr 1/80 om *fri rörlighet för arbetstagare* innehåller en standstill-klausul avseende villkoren för tillträde till anställning för arbetstagare som har erhållit uppehålls- och arbetstillstånd inom respektive lands område.

Enligt tyskt rätt behövde resande personal som arbetade med internationell godstrafik för företag etablerade i Tyskland inte arbetstillstånd före den 1 september 1993. Från denna dag var endast resande personal som var anställda av företag etablerade i utlandet undantagna från kravet. Efter den 10 oktober 1996 gäller undantaget endast när fordonet dessutom är registrerat i den stat där den utländske arbetsgivaren har sitt säte. (Pressmeddelande 38/2003 första stycket)

Eran Abatay och de övriga sökandena är turkiska medborgare som bor i Turkiet och är verksamma som chaufförer i internationella godstransporter. De är anställda av ett turkiskt företag som är etablerat i Turkiet och är en filial till ett tyskt företag, etablerat i Tyskland. De båda företagen importerar frukt och grönsaker till Tyskland från Turkiet med lastbilar som är registrerade i Tyskland i det tyska företagets namn och som bland annat körs av Eran Abatay m.fl. Den tyska arbetsförmedlingen utfärdade arbetstillstånd för var och en av förarna med giltighet till den 30 september 1996. När dessa löpte ut vägrade myndigheten emellertid att utfärda nya arbetstillstånd för dem. (Mål C-317/01)

Nadi Sahin, som ursprungligen var turkisk medborgare men som erhöll tyskt medborgarskap år 1991 driver ett transportföretag i Tyskland med en filial i Turkiet. Det tyska företaget äger flera lastbilar registrerade i Tyskland som används i internationell trafik mellan Tyskland och Turkiet, Iran och Irak. Nadi Sahin har använt turkiska arbetstagare boende i Turkiet som chaufförer för lastbilar registrerade i Tyskland. Enligt den federala arbetsförmedlingen behövde dessa chaufförer inte något arbetstillstånd. Från och med mitten av år 1995 ansåg myndigheten emellertid att de inte längre var undantagna från kravet på arbetstillstånd. (Mål C-369/01)

Eran Abatay och dennes kollegor samt Nadi Sahin gjorde gällande vid tyska domstolar att lastbilschaufförer som arbetar med internationella godstransporter fortfarande är undantagna från kravet på tyskt arbetstillstånd för resan mellan Turkiet och Tyskland. De stödde sig härvid på standstill-klausuler i tilläggsprotokollet av år 1972 och beslut nr 1/80. Bundessozialgericht har ställt frågor om tolkningen av dessa klausuler till Europeiska gemenskapernas domstol.

Enligt domstolen kan turkiska medborgare i den berörda medlemsstaten åberopa standstill-klausulerna i tilläggsprotokollet av år 1972 och beslut nr 1/80 till stöd för att bestämmelser i nationell rätt inte skall tillämpas.

Domstolen konstaterar nämligen att de ovannämnda bestämmelserna innehåller klara, precisa och ovillkorliga förpliktelser.

Domstolen har bedömt räckvidden av de två klausulerna och funnit att de är av samma slag och har likadana ändamål. Deras syfte är att skapa gynnsamma omständigheter för att gradvis genomföra etableringsrätten, friheten att tillhandahålla tjänster och den fria rörligheten för arbetstagare genom att de nationella myndigheterna förbjuds att införa nya hinder för dessa grundläggande friheter.

Domstolen tolkar standstill-klausulen i beslut nr 1/80 på samma sätt som den tidigare gjort beträffande den liknande klausulen om etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster. Domstolen fastslog därmed att medlemsstaterna enligt den första av de ovannämnda klausulerna är förhindrade att behandla *turkiska medborgare* som lagenligt befinner sig inom medlemsstatens område på ett mindre förmånligt sätt avseende *tillträde till den första anställningen* än som var fallet när beslut nr 1/80 trädde i kraft (01.12.1980).

Standstill-klausulen i beslut nr 1/80 är emellertid inte tillämplig i de förevarande målen, eftersom ändamålet med detta beslut är att turkiska emigranter skall integreras i medlemsstaten genom att utföra ett reguljärt arbete under en viss tid. (90+91)

Domstolen konstaterar i detta hänseende att de turkiska lastbilschaufförerna, trots att de lagenligt uppehåller sig i Tyskland, inte har vistats på denna medlemsstats område under tillräckligt långa perioder för att kunna integrera sig i Tyskland i dess egenskap av mottagarmedlemsstat.

Standstill-klausulen i tilläggsprotokollet kan inte desto mindre åberopas av ett företag med säte i Turkiet som lagenligt utför tjänster i en medlemsstat. Även turkiska chaufförer som är anställda av ett sådant företag kan åberopa den klausulen.

Domstolen anser däremot att för att rätten att tillhandahålla tjänster skall kunna åberopas av en person som tillhandahåller tjänster gentemot den stat i vilken han är etablerad fordras att tjänsterna tillhandahålls mottagare som är etablerade i en annan medlemsstat. (107) Följaktligen kan ett företag som Nadi Sahins inte åberopa denna standstill-klausul, eftersom de även ifrågavarande mottagarna är etablerade i Tyskland.

Domstolen konstaterar slutligen att den tyska lagstiftningen av år 1996 medför begränsningar av friheten att tillhandahålla tjänster, men att det ankommer på den nationella domstolen att avgöra om dessa begränsningar är nya.

Domstolen har tidigare fastslagit att nationell lagstiftning enligt vilken ett företag som är etablerat i en annan medlemsstat måste ha ett administrativt tillstånd såsom ett arbetstillstånd för att få tillhandahålla tjänster inom det nationella territoriet utgör en inskränkning i friheten att tillhandahålla tjänster enligt EG-fördraget. Enligt associeringsavtalet är denna rättspraxis analogt tillämplig.

Beträffande frågan huruvida de begränsningar som följer av den tyska lagstiftningen är nya, ankommer det på den tyska domstolen, som är behöriga att tolka den nationella rätten, att bedöma om den ifrågavarande nationella lagstiftningen får till följd att sökandenas situation försvåras i förhållande till de bestämmelser som gällde i Tyskland innan tilläggsprotokollet trädde i kraft (01.01.1973).

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Meddelandet finns tillgängligt på följande språk: danska, tyska, engelska, franska, nederländska, svenska

*Domen i fulltext finns tillgänglig på Internet (www.curia.int),
i regel från kl. 12.00 (CET) på dagen för avkunnandet.*

*För ytterligare upplysningar, var vänlig kontakta Christopher Fretwell
Tel: +352 4303 3355 Fax: +352 4303 2731*